

Η «ΑΜΙΛΗΤΗ»

Ἦτο ἑξαλλος δι' αὐτὴν ὁ φίλος μου. Τὴν ἡγάπα μὲ ὅλον τὸ πῦρ τῶν εἰκοσιπέντε τοῦ ἐτῶν. Τὴν ἡκολούθει πανταχοῦ ὡς σκιά, ὅπου τὴν συνήντα· τὴν κατέτρωγε διὰ φλογερῶν βλεμμάτων καὶ σχεδὸν ἐλιποθύμει ὡσάκεις διερχόμενος ἐγγύς της ἡσθάνετο τὴν πνοὴν της μεθύουσας τὰς αἰσθήσεις του.

Νύκτας ὀλοκλήρους ἡγρύπνει ὑπὸ τὰ παράθυρά της προσηλὼν τοὺς ὀφθαλμοὺς μή που ἴδῃ ὑπὸ τὸ ὕελωμα αὐ-

τῶν διαγραφομένην εἰς τὸ φῶς τοῦ θαλάμου τὴν γλυκεῖαν μορφήν της, τὸ ἡγεμονικὸν της παράστημα, τὸ ἀγαλματῶδες σῶμά της. Δι' ὅλης σχεδὸν τῆς ἡμέρας, καὶ ἰδίως κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς ἐκείνη ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ τὸ πρωῒ ἢ τὸ ἀπογευμα εἰς περίπατον ἐξοχικὸν μετὰ τῆς γηραιᾶς συνοδοῦ της, πεζῇ ἢ ἐφ' ἀμάξης, ἐκεῖνος παρεφύλαττε ἀσθμαίνων, ἀγωνιῶν ἐξ ἀνυπομονησίας διὰ νὰ τρέξῃ ὀπισθέν της, πολλάκις ἀπαράτητος, ἐνίοτε σκοπίμως παρερχόμενος πλησίον της, ἐμφανιζόμενος κάποτε οἷονεὶ τυχαίως ἐνώπιόν της, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ χορτάσῃ τὴν θεὰν της, διὰ νὰ τῆς ψιθύρῃ μίαν λέξιν τρυφεράν, διὰ ν' ἀφήσῃ ἐκρηγνύμενον ἓνα στεναχμὸν ἐκ τοῦ κοχλαζόντος πάθους του.

Ἄλλ' ἐκείνη οὐδ' ἔστρεφε κἄν τὸ βλέμμα. Ἐφαίνετο ὡς νὰ ἠγνόει καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν του. Ἡ ἂν ποτε προσέπιπτον ἐπ' αὐτοῦ οἱ μεγάλοι, μαῦροι καὶ ἑκφραστικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς, ἀπέπνεον τόσῃν ἀταραξίαν, τόσῃν γαλήνῃν, τόσῃν ἀγνότητῃ καὶ ἰσῶν ἀδιαφορίαν, ὥστε οὔτε τὸ θάρρος τῆς ἐλπίδος οὔτε κἄν τὴν σκληρὰν ἀπόφασιν τῆς ἀπελπισίας ἠδύναντο νὰ τοῦ ἐμπνεύσωσι.

Πῶς λοιπόν; Δὲν ἔσφυζεν ἄρ' αἷμα, καρδία, αἶσθημα εἰς τὰς φλέδας τοῦ ἀγγελικοῦ ἐκείνου πλάσματος; Δὲν εἶχεν ἐννοήσει τὸν ἔρωτά του; Δὲν ἐμάντευε τίποτε; Ἀλλὰ τότε διχτὶ κἄποτε διέκρινεν εἰς τὸ βλέμμα τῆς ἑκφρασιν ῥέμβῃς καὶ ἀφαιρέσεως; Τὸν συνεκίνει τοῦλάχιστον; Τὸν ἐμίσει; Τὸν συνεπάθει καὶ ἀπέκρυπτε πᾶν ἴχνος αἰσθήματος; Τὸν περιεφρόνει; Τί συνέβαινε τέλος πάντων ὑπὸ τὸ ἀδρὸν ἐκεῖνο καὶ κομψὸν στῆθός τῆς;

Ἦτο μυστήριον. Μυστήριον, τὸ ὅποῖον τοῦ συνεσκότιζε τὸ πνεῦμα, τοῦ ἀνεστάτῳε τὴν φαντασίαν, τοῦ ὑπεδούλιζε τὸν ἔρωτα. Γρῆφος, ὅστις τὸν ἔσυρεν αἰχμάλωτον μὲ σιδηρὰ ἀόρατα δεσμὰ ὀπισθὲν τῆς.

— "ὦ, μίαν τῆς λέξιν μόνον νὰ ἀκούσω! μοῦ ἔλεγε πολ-
λάκις, φρενητιῶν ἐκ τοῦ πάθους, τὸ ὅποῖον τοῦ κατέτρωγε τὴν καρδίαν. Μίαν μόνον λέξιν. "Ἄς μοῦ εἰπῇ κἄν πῶς με μισεῖ. Τίποτε ἄλλο! Θέλω νὰ ἀκούσω τὴν γλυκεῖάν τῆς λαλιάν, θέλω νὰ αἰσθανθῶ τὴν μελωδίαν τῆς φωνῆς τῆς· ὦ, εἶμαι βέβαιος, τὸ ἤξεύρω, τὸ προαισθάνομαι, ὅτι θὰ εἰσέδυσεν ὡς ἡλεκτρικὸν ρεῦμα εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου. Ἡ σιωπὴ τῆς με θανατόνει. "Ὅ, τι δῆποτε καὶ ἂν σκέπτεται, ὅ, τι δῆποτε καὶ ἂν αἰσθάνεται, εἴτε με ἀγαπᾷ, εἴτε με ἀποστρέφεται, ἡ σιωπὴ τῆς καταντᾷ ἐγκλημα πλείον. Καὶ εἶνε δυνατόν; Αὐτὴ, αὐτὴ ἡ ὁποία φαίνεται τόσον καλὴ σὰν ἄγγελος!

Εἰς μάτην προσεπάθουν νὰ τοῦ πρᾶύνω τὴν παραφορὰν τοῦ αἰσθήματος. Ἦτο κωφὸς εἰς τὰς φιλικὰς μου παραινέσεις.

— Φαντάσου! ἐξηκολούθει συνεχίζων τὸ νῆμα τῶν ἐνδομύχων συλλογισμῶν του· φαντάσου, ἐὰν ἴσως με ἠγάπα! Μοῦ φαίνεται ὅτι τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ ἤκουον αὐτὴν τὴν μαγικὴν λέξιν ἀπὸ τὰ μικρὰ κοραλénια χεῖλη τῆς, ἀπὸ τὸ λα-

ξευτὸ ἐκεῖνο καὶ χαριτωμένο της στόμα, μοῦ φαίνεται πῶς θὰ ἀπέθνησκα ἀπὸ εὐδαιμονίαν !

Καὶ ἐξηκολούθει ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς, ἐπὶ ἐβδομάδας ὅλο- κλήρους νὰ μοῦ διεκτραγωδῇ τὸ μαρτύριον τοῦ ἔρωτός του, ὁ ὅποιος τοῦ συνέσφιγγε. τοῦ ἐβασάνιζε, τοῦ ἀπέπνιγε τὴν ψυχὴν μεταξὺ ἐλπίδων καὶ φόβων καὶ τὸν ἐταλάντευε εἰς τὸ ἀδιόρατον ἐκεῖνο σημεῖον, τὸ ὅποιον διὰ τοὺς ἐμμανῶς ἐρῶν- τας χωρίζει τὸν παράδεισον τῆς κολάσεως.

* *

Καὶ ἦτο ἐκείνη ἀληθῶς ἀξία τοῦ αἰσθήματος, τὸ ὅποιον ἐν γνώσει ἢ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἢ καὶ χωρὶς νὰ τὸ ὑποπτεύεται ἴσως, ἐνέπνεεν εἰς τὸν δυστυχῆ φίλον μου.

Μόλις δεκαοκταετίς.

Μὲ ἡγεμονικὸν τὸ βάδισμα, ὑψηλὴ, λεπτοφυής, μὲ πλα- στικὴν συμμετρίαν ὡς ἀγάλματος, μὲ ροδόλευκον τὴν μορ- φήν, ὡς κηροῦ διαφανοῦς, τὴν ὁποίαν ἐφώτιζον καὶ ἐνεψύχουν οἱ δύο κατάμαυροι, ὡς ἄβυσσος, καὶ λάμποντες ὀφθαλμοὶ της, σκιαζόμενοι ὑπὸ μελανῶν βλεφάρων, καὶ ἐπλαισίου ἢ πυκνὴ μαύρη, ὡς ἔβενος καὶ πλουσία κόμη της, ἀναδεδεμένη μὲ πολλὴν καλαισθησίαν ὑπὸ τὸ κομψὸν καὶ ἀφρώδες θερινόν της σκιάδιον.

Ἐφαίνετο καὶ ἦτο ξένη. Κατόκει εἰς ἓν τῶν μεγάλων ξενοδοχείων ἀπὸ τινος χρόνου καὶ συνωδεύετο ὑπὸ γηραιᾶς κυρίας, ἥτις τῇ ἦτο ἀναπόσπαστος, διότι οὐδέποτε ἐθεάθη μόνη καὶ ἄνευ αὐτῆς. Ἦτο μήτηρ της ; συγγενῆς της ; σύνοδός της ἀπλῇ ; Ἀδελφὸν. Κανεὶς δὲν ᾔξευρε. Ἦτο μόνον γνωστὸν ὅτι τὰς εἶχεν ἐγκαταστήσει προσωρινῶς ἐκεῖ εἰς πρεσβύτης, ξένος, ἄγνωστος, πλούσιος, καλῆς κοινωνικῆς τάξεως, ὡς ἐφαίνετο, σοβαρὰς καὶ μελαγχολικῆς φυσιογνωμίας, ὅστις προπληρώσας εἰς τὸν διευθυντὴν τὴν δαπάνην τῆς κατοικίας καὶ τῆς τροφῆς των διὰ δύο—τρεῖς μῆνας εἶχεν ἀναχωρήσει ἐσπευσμένως εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἄλλο τίποτε. Πιθα- νὸν νὰ ἦτο ὁ πατήρ της, ὅστις ἐμελλεν ἴσως νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Τίς οἶδεν. Ὁ φίλος μου, μεθ' ὅλας τὰς ἐπιμόνους ἐρεῦνας του, οὐδὲν ἄλλο εἶχε πληροφορηθῇ. Οἱ ὑπηρετῶν τοῦ ξενοδοχείου, οὓς κατῴρθωνε πάντοτε νὰ

ἀνακρίνη τεχνηέντως, δὲν εἵξευρον καμμίαν ἄλλην λεπτομέρειαν. Ἐν μόνον εἶχε μάθει παρ' αὐτῶν, ὅτι ἡ μυστηριώδης νέα ἦτο τόσον σοβαρὰ καὶ ὑπερήφανος ἴσως, ὥστε εἰς οὐδένα εἶχε ποτὲ ὁμιλήσει. Τὰς διαταγὰς ἐλάμβανον ἀπὸ τὴν γηραιάν της σύντροφον. Αὐτὴ δὲν κατεδέχθη ποτὲ νὰ ἐκστομίσῃ οὔτε λέξιν εἰς κανένα. Ὅταν ἐξήρχετο εἰς τὸν περίπατον ἢ ἐπέστρεφεν, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς ἄλλης, ἀνήρχετο τὰς κλίμακας καὶ τοὺς διαδρόμους σιωπηλῇ, συννοῦς ἐνίοτε, μὲ βῆμα κοῦφον, καὶ ἐκλείετο εἰς τὰ δωμάτια της. Διὸ καὶ τὴν ἐκάλουν ἀμίλητη.

Ὅλα αὐτά, τὰ ὅποια ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ φίλου μου περιέβαλλε τὸ ἄγνωστον, τὸ μυστηριώδες, καί τι τὸ ποιητικὸν ἀληθῶς, ἐξῆπτον ὁσημέραι τὴν ἐρωτικὴν πυρκαϊάν ἣτις τὸν κατέφλεγε.

Οἱ οἰκεῖοι του ἤρχισαν νὰ σκέπτονται σοβαρῶς περὶ τῆς καταστάσεώς του. Παρ' ὀλίγον δὲ καὶ ἐγὼ νὰ πιστεύσω ὅτι θὰ προέβαινεν εἰς κανὲν ἀπονενοημένον διάδημα, εἰάν ἡ μυστηριώδης νέα δὲν ἡυδόκει ἐπὶ τέλους νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ ἀκράτητον αἶσθημά του.

— Ἡ θὰ τρελλαθῶ ἢ θὰ αὐτοκτονήσω! μοῦ ἔλεγε μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει. Ἡ ζωὴ μοῦ εἶνε ἄχρηστος καὶ βάρος ἄχαρι δίχως αὐτήν.

Καὶ ἤρχιζεν ἀτελεύτητον φιλοσοφίαν περὶ ἔρωτος, ζητῶν νὰ με πείσῃ ὅτι, ὅταν κανεὶς αἰσθανθῇ μέσα εἰς τὰ στήθη τόσον ἰσχυρὸν τὸ θεῖον αὐτὸ καὶ οὐράνιον αἶσθημα, τίποτε πλέον, ἀπολύτως τίποτε, δὲν ἰσχύει νὰ τὸ σβέσῃ, εἰμὴ μόνον ὁ θάνατος.

* *

Ἐν τούτοις ἐξηκολούθει νὰ τὴν καταδιώκῃ ἐπιμόνως.

Ἡμέραν τινὰ τὴν εἶχε παρακολουθήσει μεταβαίνουσαν εἰς τὴν ὡραίαν ἐξοχὴν Petite Fontaine μετὰ τῆς ἀνυπόπτου πάντοτε συνοδοῦ της, εἰς τὸν βραχίονα τῆς ὁποίας ἐστηρίζετο.

Ἦτο μεσημβρία. Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου περιέλουε τὴν μικρὰν κατάφυτον ἑκτασιν, ἣτις κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τοῦ ἔτους, ὡμοιάζεν ὡς μέγα κάνιστρον ἐξ ἀπειροπληθῶν ἀνθέων.

Αἱ δύο ἄγνωστοι εἶχον εἰσδύσει εἰς τὰ πυχνὰ φυλλώματα,

εἰς τὰ ὅποια ἡ σιγὴ καὶ ἡ μόνωσις προσέδιδον καὶ τὸ ῥωμαντικὸν καὶ ῥεμβῶδες.

Ἐκάθυσαν ἐπὶ τινος ἐδωλίου εἰς μικρὸν δρομίσκον. Ἐκεῖνος τὰς ἠκολούθει πάντοτε ἄρατος. Μετὰ τινας στιγμὰς ἡ πρεσβύτις ἠγέρθη καὶ ἀπεμακρύνθη βήματά τινα ἐκεῖ που εἰς συστάδα παχυσκίων ἀναδενδράδων.

Ἐκείνη εὐρέθη μόνη. Ἦτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν τὴν ἐβλεπεν ἄνευ τῆς συντρόφου της, μόνην· καὶ ἠσθάνθη φρικίαςιν συγκινήσεως, ῥίγος προσδοκίας ἀορίστου. Ἐνόμισεν ὅτι ἡ στιγμή ἐκείνη ἡ ἐπίσημος θ' ἀπεφάσιζεν ὀριστικῶς περὶ τῆς τύχης τοῦ ἔρωτός του. Ὅπως ἐκάθητο ἐκείνη, στηρίζουσα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τὴν κομφήν της κεφαλὴν καὶ ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπλανεῖς, μετ' ἔκφρασιν γλυκείας μελαγχολίας, ὥσεί βυθιζομένη τίς οἶδεν εἰς τίνας τρυφερὰς ὄνειροπολήσεις, τῷ ἐφάνη ὡς νὰ συνήντησεν εἰς τὸ βλέμμα της αἴσθημά τι συμπαθείας καὶ εἰς τὰ χεῖλη της μειδίαμα τρυφεροῦ πόνου πρὸς αὐτόν, τὸν ὅποιον ἐκείνη δῆθεν προσεποιεῖτο ὅτι δὲν τὸν εἶχεν ἀκόμα ἐννοήσει κεκρυμμένον ὀπισθεν τοῦ φυλλώματος.

Ἐλπίς, ταχεῖα ὡς ἀστραπή, ἐφώτισε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν του.

Καὶ ἐν μιᾷ σιγῇ αἴφνης, διεσχέλισε τὸ φύλλωμα, δι' ἑνὸς ἄλματος ἐρρίφθη πρὸ τῶν γονάτων της, ἔλαβε περιπαθῶς τὴν χεῖρά της διὰ νὰ τὴν σφίγῃ ἐντὸς τῶν ἰδικῶν του, ἐν στάσει ἀληθῶς τραγικῇ, καὶ ἡτοιμάζετο διὰ φωνῆς τρεμούσης νὰ.

Ἀλλ' ἐκείνη, ἐξαφνισθεῖσα ἐξ ἐνστίχτου ὡς πεφοβισμένη ἔλαφος, ἠγέρθη περίτρομος, τὸν ἀπώθησεν βιαίως, καὶ μετ' ὀφθαλμοὺς ἀγρίους καὶ μετ' φυσιογνωμίαν ἐν ἀκαρεῖ ἀλλοιωθεῖσαν ἐξέβαλεν ἀνάρθρους κραυγὰς, βραχνὰς, ἀσυναρτήτους, ἀσυνήθεις, χωρὶς χρῶμα καὶ τόνον, ὀξείας, ὥσεί ὠρυγὰς κυνὸς πληγέντος, μετ' χειρονομίας οἶονεὶ παράφρονος καὶ ἐστράφη ἑξαλλος πρὸς τὸ μέρος τῆς συνοδοῦ της, ἣτις σπεύσασα μετὰ τινας στιγμὰς τὴν ἐδέχθη ἡμιθανῇ ἐκ τοῦ τρόμου καὶ οἰμώζουσιν ὡς παιδίον ἀναρθρον εἰς τὰς ἀγκάλας της. . .

Ἐκεῖνος ἀπελιθώθη. Ἐπάγωσεν ἐκεῖ κατάπληκτος ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου ἐκείνης ψυχρολουσίας, ἡ ὁποία ἐμελλε, μόνη

αὐτή, νὰ χαμηλώσῃ τὸ θερμόμετρον τοῦ ἀπεγνωσμένου ἐκείνου ἐρωτικοῦ του πυρετοῦ.

Φεῦ! ἡ ἀτυχὴς νέα ἦτο... κωφάλαλος!

Εν Ὁδησσῷ, 1895.

M. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΕΝΣΑΡΚΟΣ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΕΡΧΟΜΑΙ νὰ ὁμιλήσω περὶ εὐτυχίας. Μὰ εὐτυχία, θὰ μοῦ εἰπῇτε, δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Εἶνε ἐν τούτοις καὶ οἱ λέγοντες ὅτι ὑπάρχει. Μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων θὰ λάβωμεν τὴν μέσην ὁδόν, ἣτις ἀρχὴ εἶνε νὰ θεωρῇται ὡς ἡ ἀσφαλεστέρα. Διὰ νὰ εἰπώμεν οὕτω, ὅτι εὐτυχία, μολονότι δὲν ὑπάρχει, ἐν τούτοις ὑφίσταται, μολονότι δὲν ἔχει οὐδὲ καὶ ὑπόστασιν, ἐν τούτοις ἔχει.... ἐνσαρκωθῇ.

Ἐνσαρκωθῇ, κύριοι, καὶ μὴ γελᾶτε, παρακαλῶ θερμῶς, ἀφοῦ μάλιστα ἀμέσως ἀναλαμβάνομεν καὶ ν' ἀποδείξωμεν ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν παραδόξων ἡμῶν λόγων τούτων: χωρὶς ἀξιώσεις, ὅτι θέλομεν νὰ σᾶς ἐπιδείξωμεν θαῦμά τι, οὔτε, ὅτι θέλομεν νὰ σᾶς πωλήσωμεν σοφίαν. Ἀπλῶς μόνον, ὅπως παρατηρήσωμεν, ὅτι μερικὰ πράγματα, μολονότι τόσοι κοινὰ καὶ εἰς τὴν ἀντίληψιν ἐνὸς ἐκάστου πίπτοντα, παρέρχονται ἀπαρατήρητα καὶ πολυάκις ἀφορολόγητα. μ' ὅλην τὴν τῶν τελευταίων ἐτῶν γενικὴν φορομανίαν.

Ἐκ τῶν τοιούτων ἀπαρατηρήτων φαινομένων δι' ὅσους ἐπιμένουν νὰ χαρακτηρίζουν τὴν γῆν ταύτην ὡς κοιλάδα κλαυθμῶνος, εἶνε καὶ ὁ ἰδικός μας ἥρως. Ἦρωος ἀληθῶς παραδόξου μὲν συσκευῆς, ἀλλὰ καὶ ἀξιοζήλου, μὰ τὴν ἀλήθειαν, φύσεως. Τοιαύτης, οἷαν ἐγὼ πρῶτος θὰ πηχόμην νὰ εἶχον, ἀφοῦ, μὲ αὐτὴν, θὰ κατάρθουν νὰ διέρχωμαι ἐντελῶς τὸν βίον ἀμέριμνος· ἀφοῦ μὲ αὐτὴν ἐλαχίστην θὰ ἔδιδον προσοχὴν ἢ φροντίδα, συμπάθειαν ἢ ἀντιπάθειαν πρὸς ὅ,τι ἤθελον βλέπῃ συμβαῖνον περὶ μου· ἀφοῦ μὲ αὐτὴν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀπατῶ μὲν τὸν ἑαυτόν μου, πείθων αὐτόν, ὅτι εἶμαι εἰς ἐκ τῶν προνομικύχων θνητῶν, νὰ πλανῶ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ποιῶν αὐτοὺς νὰ πιστεύσουν, ὅτι εἶμαι ὢντως οἷον ἐμαυτόν, ἀνταπατῶμενος, παριστῶ ὅτι εἶνε.